

Toplantı : 17

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 727

7.2.1967 Tarihli ve 828 Sayılı Kanun ile 27.3.1969 Tarihli, 1137 Sayılı Kanunun 36 ncı Maddesini Değiştiren ve Yürürlük Süresini Uzatan 26.12.1972 Tarihli, 1648 Sayılı Kanunun Yürürlük Süresinin Uzatılmasına Dair Kanun Tasarısının Millet Meclisince Kabul Olunan Metni ve Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve Plan Komisyonu Raporu. (M. Meclisi : 1/18; C. Senatosu : 1/524)

*Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 1073*

29 . 12 . 1977

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 28 . 12 . 1977 tarihli 83 ncü Birleşiminde öncelikle görüşülerek açık oyla kabul edilen, 7 . 2 . 1967 tarihli ve 828 sayılı Kanun ile 27.3.1969 tarihli, 1137 sayılı Kanunun 36 ncı maddesini değiştiren ve yürürlük süresini uzatan 26 . 12 . 1972 tarihli, 1648 sayılı Kanunun yürürlük süresinin uzatılmasına dair kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

*Cahit Karakaş
Millet Meclisi Başkanı*

Not : Bu tasarı 19 . 12 . 1977 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 28 . 12 . 1977 tarihli 83 ncü Birleşiminde öncelikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 2)

*TC
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi Başkanlığı
Sayı : 101-85/06800*

19 . 12 . 1977

Millet Meclisi Başkanlığına

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 8.10.1977 tarihinde kararlaştırılan «7.2.1967 tarihli ve 828 sayılı Kanun ile 27.3.1969 tarihli, 1137 sayılı Kanunun 36 ncı maddesini değiştiren ve yürürlük süresini uzatan 26.12.1972 tarihli, 1648 sayılı Kanunun yürürlük süresinin uzatılmasına dair kanun tasarısı» ile gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygıyla arz ederim.

*Süleyman Demirel
Başbakan*

G E R E K Ç E

7.2.1967 gün ve 828 sayılı Kanun ile 27.3.1969 gün ve 1137 sayılı Kanunun 36 ncı maddesini değiştiren ve yürürlük süresini uzatan 26.12.1972 tarih ve 1648 saayılı Knuna dayanarak ithalattan alınmakta olan damga resminin uygulama süresi, Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı dönemi sonu olan 31.12.1977 tarihinde sona ermektedir.

Genel Gerekçe :

1. Bu Kanunun en önemli gerekçesi Beş Yıllık Kalkınma Planlarında öngörülen Devlet yatırımlarının finansmanı için, ekonomimizin genel dengesi bozulmadan ithalatla ilgili gelir kaynaklarımızın azami derecede zorlanması suretiyle gerekli gelirin kısmen sağlanması şeklinde belirtilmiştir. Son beş yılda tahsil edilen damga resmiyle ilgili gelir rakamları da bu hususu doğrulamaktadır.

Yıllar	İthalde Alınan Damga Resmi Tahsilatı (Milyon TL.)
1972	1.349
1973	1.625
1974	2.499
1975	3.668
1976	5.438
1977 (Bütçe tahmini)	7.200

İthalde alınan damga resminin Devlet gelirleri içindeki bugünkü yeri, görüleceği üzere, bu resmi vazgeçilmez bir gelir kaynağına dönüştürmüştür.

Diğer yandan bu resim, geçmiş yıllardaki uygulaması sırasında ithalatın gelişmesini engellememiş görünmektedir.

Yıllar itibarıyla fiili ithalat rakamları bunu göstermektedir.

Yıllar	İthalat (Milyon \$)
1972	1.562
1973	2.086
1974	3.777
1975	4.738
1976	5.128

Ancak bu resim alınmamış olsaydı, iç talebin artışı nazara alınırsa, ithalattaki fiili artışın hangi düzeye ulaşabileceğini kestirmek güçtür.

2. Özellikle Avrupa Ekonomik Topluluğuna karşı Ankara Anlaşması ve Protokol hükümlerinden doğan yükümlülüklerimizin bir gereği olarak himayeci karakterli gümrük vergilerinin nispetleri düşürülürken gümrük vergilerine eş değerli «İthalatta alınan damga resminin» devam ettirilmesi, bugün ödemeler bilançomuz üzerindeki olumlu etkisi yönünden gerekli görülmektedir.

3. Bu resmin iç fiyat düzeyi üzerindeki etkisinin çok sınırlı olduğunu kabul etmek gerekir. Nitekim gıda maddeleri tamamen, zaruri ihtiyaç maddelerinin çok büyük kısmı yerli üretimle karşılandığından bu resmin düşük gelir gruplarının satın alma gücü üzerinde bir etkisi söz konusu olmamaktadır.

Öte yandan, ithal malları fiyatlarının ve ithalatçı kâr marjlarının yüksek olması nedeniyle ithalatta alınan damga resmi dolayısıyla ortaya çıkan ek vergi yükünün büyük bir kısmının, yüksek ithalatçı kâr marjlarından karşılandığı ve ithal malları fiyatlarına sınırlı bir ölçüde intikal ettiği düşünülebilir.

İhraç mallarımızın özelliği ve ihracatta vergi iadesi mekanizmasının ithalatta alınan damga resmini de kapsamı dolayısıyla, resmen ihraç mallarının fiyatları üzerindeki muhtemel etkisi de giderilmiş bulunmaktadır.

4. İthalde alınan damga resmi uygulaması, 474 sayılı Kanunun tatbikatı sebebiyle, yatırımları kısıtlayıcı bir nitelik de taşımamaktadır. Zira 474 sayılı Kanun gereğince, ithal vergi ve resimlerinin taksitlerle alınması ve uzun vadeli plan hedeflerine uygun bulunan yatırımlarının ithal vergilerinin muafiyete kadar indirilmesi mümkündür.

5. Bu itibarla, bütçe ve gelir politikası ile yürütülmekte olan para ve gümrük politikaları yönünden Dördüncü Beş Yıllık Planı döneminde de, her ne kadar daha düşük nispetlerde olmakla birlikte, bu resmin yapılacak ithalata uygulanmasına devam edilmesi ve kanunun yürürlük süresinin 31 Aralık 1982 tarihine kadar uzatılması lüzumlu görülmüştür.

Maddelere Ait Gerekçe

Kanun tasarısının birinci maddesi resmin yürürlük süresini Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı dönemiyle sınırlandırmış bulunmaktadır.

İkinci madde yürürlük süresinin başlangıç tarihini tespit etmektedir.

Üçüncü madde bu Kanunu Maliye ile Gümrük ve Tekel bakanlarının yürüteceğini ifade etmektedir.

Bütçe ve Plan Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu
Bütçe ve Plan Komisyonu
Esas No. : 1/524
Karar No. : 3

29 . 12 . 1977

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 28 Aralık 1977 tarihli 83 ncü Birleşiminde görüşülerek açık oyla kabul edilen 7.2.1967 tarihli ve 828 sayılı Kanun ile 27.3.1969 tarihli, 1137 sayılı Kanunun 36 ncı maddesini değiştiren ve yürürlük süresini uzatan 26.12.1972 tarihli, 1648 sayılı Kanunun yürürlük süresinin uzatılmasına dair kanun tasarısı, Millet Meclisi Başkanlığının 29 Aralık 1977 tarihli ve 1073 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmekle, Komisyonumuzun 29 Aralık 1977 tarihli Birleşiminde Maliye Bakanlığı temsilcileri de hazır bulunduğu halde tetkik ve müzakere edildi.

I. Tasarı, anılan kanunun uygulama süresinin 31.12.1977 günü sona ereceğini, bu nedenle Cumhuriyet Senatosu İçtüzüğü'nün 28 nci maddesindeki 48 saatlik bekleme süresi dolmadan görüşülebilmesi için verilen bir önerenin Komisyon tarafından kabul edilmesi üzerine Gündeme alındı ve böylece görüşmelere başlandı. Tasarı, 1967 yılında yürürlüğe konulan, 1972 tarihinde yürürlük süresi 5 yıl uzatılan ithalatta alınan damga resminin süresini 31 Aralık 1982 tarihine kadar 5 yıl daha uzatmayı öngörmektedir.

Devlet yatırımlarının finansmanı için, ekonomimizin genel dengesini sarsmadan, ithalatla ilgili gelir kaynaklarımızın zorlanması yolu ile gelirin kısmen sağlanması Beş Yıllık Kalkınma Planlarında öngörülmüştür. Son beş yılda elde edilen gelir, ithalatta alınan damga resminin önemini göstermektedir. 1978 yılında bu resimden 8 milyar gelir beklenmektedir. Bu gelir bütçe gelirleri içinde önemli bir yer tutmaktadır.

Bunun yanı sıra, ithal edilen mallardan bu resim alındığı için ithalatı frenlemesi, yerli üretimi koruması da anılan resmin bir diğer özelliğidir.

Komisyonumuz, sayılan bu nedenlerle tasarımı olumlu bulmuş ve benimsemiştir.

II. Millet Meclisi metninin 1, 2 ve 3 ncü maddeleri Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

III. Komisyonumuz, ithalatta alınan damga resminin önemli bir mali kaynak olmasını ve yerli üretimi koruyucu özelliğini gözönüne alarak bir an önce kanunlaşmasında yarar gördüğünden, Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulmasını da karar altına almıştır.

İşbu raporumuz, Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü	Kâtip
Ankara	Erzurum	Zonguldak	Bolu
Yiğit Köker	Lütfi Doğan	Ahmet Demir Yüce	Orhan Çalıŝ
Toplantıda bulunamadı			
Balıkesir	C. Başk. S. Ü.	Erzincan	Gümüşhane
Raif Eriş	Zeyyat Baykara	Niyazi Ünsal	Ömer Naci Bozkurt
		Toplantıda bulunamadı	
Kahramanmaraş	Kars	Kars	Kocaeli
Adnan Karaküçük	Yusuŝ Ziya Ayrım	Muzaffer Şâmiolođlu	Lütfi Tokođlu
Toplantıda bulunamadı		Toplantıda bulunamadı	Toplantıda bulunamadı
	Samsun	Tabii Üye	Trabzon
	Bahri Cömeri	Suphi Karaman	Hasan Güven

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

7 . 2 . 1967 Tarihli ve 828 Sayılı Kanun ile 27 . 3 . 1969 Tarihli, 1137 Sayılı Kanunun 36 ncı Maddesini Değiştiren ve Yürürlük Süresini Uzatan 26 . 12 . 1972 Tarihli, 1648 Sayılı Kanunun Yürürlük Süresinin Uzatılmasına Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 7.2.1967 tarih, 828 sayılı İthalde alınacak Damga Resmi Kanunu ile 27.3.1969 tarihli, 1137 sayılı Kanunun 36 ncı maddesini değiştiren ve yürürlük süresini uzatan 26.12.1972 tarihli, 1648 sayılı Kanunun yürürlük süresi Dördüncü Beş Yıllık Plan Dönemi sonu olan 31 Aralık 1982 tarihine kadar uzatılmıştır.

MADDE 2. — Bu Kanun 1.1.1978 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Maliye ve Gümrük ve Tekel Bakanları yürütür.

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

7 . 2 . 1967 Tarihli ve 828 Sayılı Kanun ile 27 . 3 . 1969 Tarihli, 1137 Sayılı Kanunun 36 ncı Maddesini Değiştiren ve Yürürlük Süresini Uzatan 26 . 12 . 1972 Tarihli, 1648 Sayılı Kanunun Yürürlük Süresinin Uzatılmasına Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 7 . 2 . 1967 tarih, 828 sayılı İthalde alınacak Damga Resmi Kanunu ile 27.3.1969 tarihli, 1137 sayılı Kanunun 36 ncı maddesini değiştiren ve yürürlük süresini uzatan 26.12.1972 tarihli, 1648 sayılı Kanunun yürürlük süresi 31 Aralık 1982 tarihine kadar uzatılmıştır.

MADDE 2. — Bu Kanun 31.12.1977 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Maliye ve Gümrük ve Tekel Bakanları yürütür.

BÜTÇE VE PLAN KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

7 . 2 . 1967 Tarihli ve 828 Sayılı Kanun ile 27 . 3 . 1969 Tarihli, 1137 Sayılı Kanunun 36 ncı Maddesini Değiştiren ve Yürürlük Süresini Uzatan 26 . 12 . 1972 Tarihli, 1648 Sayılı Kanunun Yürürlük Süresinin Uzatılmasına Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.